

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025 - 2026

KH 28.11.2023 § 182
170/02.02.00/2023

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma, joka laaditaan kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha- ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Hyrnsalmen kunnan taloudellinen tilanne: Hyrnsalmen kunnan tilinpäätös vuodelta 2022 oli 2 010 518,89 euroa ylijäämäinen. Kuntakonsernin tilikauden ylijäämä oli 1 796 000 euroa. Myös kuntakonsernin osalta aiemmat alijäämät saatiin katettua ja konsernilla oli ylijäämäämää vuoden 2022 lopussa reilut 0,9 miljoonaa euroa. Peruskunnan lainakanta oli vuoden 2022 lopussa 1429 €/asukas, koko konsernin lainakanta 5737 €/asukas.

Kunnan talouden suunnittelutilanne muuttui hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alusta. Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämistä vastaavasti merkittävästi ja kunnan verotulot vähenivät kunnallisveroprosentin lakisääteisen leikkauksen vuoksi kaikilla kunnilla. Hyrnsalmen taloustilanne on kuitenkin pysynyt hyvänä myös tämän uudistuksen jälkeen. Tulosten mukaan myös vuodesta 2023 tulee noin miljoona euroa ylijäämäinen.

Talousarvioraami vuodelle 2024 on noin 600 000 euroa ylijäämäinen. Peruskunnan kulut kasvavat ja toimintakatteen raami nousee hieman kuluvasta vuodesta ja on noin - 6,2 miljoonaa euroa. Saatavilla olevien veroennusteiden perusteella kunnan verotulot hieman laskevat vuonna 2024: arvio on noin 4,8 milj. euroa. Valtionosuuksien arvioidaan kuitenkin nousevan edellisvuodesta hieman, noin 2,7 miljoonaa euroon. (Talousarvioraamin valmistelussa käytetyt ennusteet verotulojen ja valtionosuuksien kehityksestä perustuvat Valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton ennusteisiin, ja ne voivat vielä loppuvuoden aikana hieman muuttua.)

Yleistavoitteet ja ohjeet vuoden 2024 talousarvion laadintaan ovat olleet seuraavat:

- Toiminnan tuotot pidetään pääsääntöisesti ennallaan.
- Kunnallisvero ja yhteisövero hieman pienenevät, mutta kiinteistöverossa tavoitellaan selvää kasvua, erityisesti rakentuvan tuulivoiman ansiosta.
- Valtionosuudet ovat Kuntaliiton laskelman perusteella kasvamassa hieman, lähes 2,7 milj. euroon.
- Henkilöstömenojen kasvu pyritään pitämään maltillisena, vaikka palkankorotuksista (n. 3 %) tulee noin 120 000 euron korotuspaineet.
- Käyttötalouden nettomenojen kokonaiskasvu tulosalueittain saa olla enintään 3 %.
- Rakenteellisia uudistuksia ja investointeja tehdään siten, että pysyviä säästöjä, ainakin pitkällä aikajänteellä, syntyy.
- Kuntayhteistyötä lisätään ja monipuolistetaan.
- Talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman vuoteen 2026 laadinnassa huomioidaan soveltaen aikaisempien vuosien talouden tasapainottamistarpeet ja kilpailutuksen jälkeen uudella tavalla järjestettävät ATPU-palvelut sekä vuoden 2025 alusta toteutettava TE-palvelu-uudistus.

Kunnanhallitus on ohjeessaan edellyttänyt, että talousarvioesitystä laadittaessa toimielimien ja hallintokuntien tulee hyödyntää tilinpäätöksen 2022 toteumaa sekä alkuvuoden 2023 talousarviototeumaa. Talousarvion yksityiskohtaisen valmistelun ja käsittelyn aikana tulosalueittaiset tavoitteet ja toimenpiteet käsitellään erikseen toimielimittäin. Raamiin voi tulla muutoksia myös verotulo- ja valtionosuusennusteiden tarkentuessa.

Esityslistan oheisliitteenä on talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026 luonnos.

Lisätietoja asiasta antaa kunnanjohtaja,
heimo.keranen@hyrynsalmi.fi, p. 044 7104400.

KUNNANJOHTAJA:

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2026 ja esittää sen edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi. Kunnanhallitus antaa kunnanjohtajalle luvan tehdä teknisiä korjauksia ja täydennyksiä teksteihin ja taulukoihin.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi esityksen.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Ennen tämän asian käsittelyä kokoukseen saapuivat asiantuntijoina kuultaviksi kehityspäällikkö Pekka Oikarinen, sivistyspalvelujen osastopäällikkö Veli-Pekka Mäkeläinen, teknisten palvelujen osastopäällikkö Jouni Romppainen ja käyttöpäällikkö Lari Heikkinen. He esittelivät talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026 -

luonnosta kukin oman sektorinsa osalta ja vastasivat asiaan liittyviin kysymyksiin.

Pekka Oikarinen, Veli-Pekka Mäkeläinen, Jouni Romppainen ja Lari Heikkinen poistuivat kokouksesta ennen tämän asian käsittelyä.